

ΣΤΕ 1784/2020 [ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΣΙΩΠΗΡΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΠΑΡΑΛΙΑΣ]

Περίληψη

- Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 2971/2001, οι οποίες αφορούν ειδικώς στον καθορισμό παραλίας, είναι επιτρεπτός ο καθορισμός ζώνης παραλίας εφόσον αυτός κρίνεται απαραίτητος για την εξυπηρέτηση του σκοπού της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του νόμου (επικοινωνία της ξηράς με τη θάλασσα και αντίστροφα), εφόσον δηλαδή η Διοίκηση διαπιστώνει, κατά τρόπο σαφή και αιτιολογημένο, την ανάγκη και τη δυνατότητα επικοινωνίας αυτής, λαμβάνοντας προς τούτο υπόψη τη φύση της συνεχόμενης προς τον αιγιαλό ξηράς και την αδυναμία να εξυπηρετηθεί από τον αιγιαλό ο ως άνω προβλεπόμενος στο νόμο προορισμός της παραλίας. Η ανάγκη για τη δημιουργία ζώνης παραλίας μπορεί να προκύπτει και από τα στοιχεία του φακέλου, όπως είναι το προς τούτο συνταχθέν διάγραμμα και η μορφολογία της περιοχής που αποτυπώνεται σε αυτό, στα στοιχεία δε αυτά είναι δυνατόν να στηριχθεί ευθέως ο ακυρωτικός δικαστής κατά τον έλεγχο της νομιμότητας της οικείας διοικητικής πράξης, η οποία αφορά καθορισμό παραλίας εντός οικισμών, ανεξαρτήτως αν αυτοί διαθέτουν σχέδιο πόλεως ή αν πρόκειται για οικισμούς παραδοσιακούς ή οικισμούς χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο (υφιστάμενους προ του 1923 ή με πληθυσμό κάτω των 2000 κατοίκων), συνάγεται η βούληση του νομοθέτη να μη καταλαμβάνονται, από την καθοριζόμενη ζώνη παραλίας, κτίσματα που έχουν νομίμως ανεγερθεί (βάσει νόμιμων οικοδομικών αδειών) ή μέλλουν να ανεγερθούν κατά τις προβλέψεις υφιστάμενου σχεδίου πόλεως. Και, ναι μεν, για περιοχές εκτός οικισμών, ο καθορισμός παραλίας κατά το μέρος που καταλαμβάνει κτίσμα που έχει ανεγερθεί νόμιμα (βάσει οικοδομικής αδειάς) δεν αποκλείεται ρητώς από το νόμο (εκτός από τις περιπτώσεις διατηρητέων κτισμάτων ή κατασκευών), πλην, ενόψει της ανωτέρω ρυθμίσεως του νόμου για τα κτίσματα εντός οικισμών και του γεγονότος ότι ο καθορισμός παραλίας δεν αποτελεί δέσμια ενέργεια της Διοικήσεως, αλλά τελεί υπό την προϋπόθεση ότι κρίνεται απαραίτητος για την επικοινωνία της ξηράς με τη θάλασσα (και αντίστροφα), ο καθορισμός ζώνης παραλίας, όταν αυτή καταλαμβάνει νομίμως ανεγερθέντα κτίσματα, πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς με αναφορά στους λόγους που τον καθιστούν απαραίτητο για την εξυπηρέτηση του εν λόγω σκοπού, λαμβανομένου υπόψη ότι η πραγμάτωση του εν λόγω σκοπού (αποκατάσταση της επικοινωνίας της ξηράς με τη θάλασσα) προϋποθέτει την ανάγκη απαλλοτρίωσης του κτίσματος και, πάντως, αποκλείει, πριν από την ολοκλήρωση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, την κατεδάφισή του, αφού, όπως έχει παγίως κριθεί ακόμη και στην περίπτωση καθορισμού αιγιαλού, νομίμως υφιστάμενα κτίσματα δεν κατεδαφίζονται.

Εφόσον ζητείται από ενδιαφερόμενο ο επανακαθορισμός αιγιαλού, παλαιού αιγιαλού ή

παραλίας, που έχουν καθορισθεί κατά το παρελθόν εσφαλμένως, κατά την άποψή του, η Διοίκηση οφείλει καταρχήν να επιλαμβάνεται του αιτήματος, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία συγκεκριμένα κρίσιμα στοιχεία για την απόδειξη σφάλματος κατά τον αρχικό καθορισμό. Η Διοίκηση λαμβάνει υπόψη τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του ν. 2971/2001 στοιχεία, δυνάμει να ενεργήσει και αυτοψία για τη διαμόρφωση της κρίσης της. Κατ' ακολουθίαν, η παράλειψη της Διοίκησης να αποφανθεί επί αιτήσεως επανακαθορισμού των ορίων αιγιαλού, παλαιού αιγιαλού ή παραλίας, η οποία συνοδεύεται από σχετικά συγκεκριμένα στοιχεία, συνιστά παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας, υποκείμενη σε αίτηση ακυρώσεως, οι δε πράξεις, με τις οποίες η Διοίκηση απορρίπτει για οποιοδήποτε λόγο ή αρνείται να εξετάσει την αίτηση αυτή, έχουν εκτελεστό χαρακτήρα.

Η σιωπηρή απόρριψη της αιτήσεως των αιτούντων προσβάλλεται παραδεκτώς από τους αιτούντες, βασίμως δε προβάλλεται ότι, κατά το μέρος αυτό, συνέτρεξε παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας της Διοίκησης να επιληφθεί της ανωτέρω αιτήσεως. Τούτο διότι η Διοίκηση δεν έλαβε υπόψη, ούτε εξέτασε τα ακόλουθα κρίσιμα και τεκμηριωμένα στοιχεία που προέβαλαν οι αιτούντες ενώπιόν της, ήτοι: α) Την ύπαρξη και τη νομιμότητα των καταλαμβανόμενων, από τη ζώνη παραλίας, κτισμάτων, που αποδεικνύονται από τα συγκεκριμένα στοιχεία. β) Το βραχώδες της ακτής μεταξύ των επίμαχων σημείων και τη μεγάλη υψομετρική διαφορά από τη θάλασσα, όπως επισημάνθηκαν και στην έκθεση της επιτροπής καθορισμού ορίων αιγιαλού και παραλίας, στοιχεία τα οποία, εκ των πραγμάτων αποκλείουν την επικοινωνία μεταξύ θάλασσας και ξηράς και, συνεπώς, δεν δικαιολογούν τον καθορισμό παραλίας στο σημείο αυτό, ενώ η επικοινωνία αυτή δύναται ενδεχομένως να εξυπηρετηθεί και από παρακείμενες οδούς πρόσβασης. γ) Την έλλειψη αιτιολογίας του καθορισμού ζώνης παραλίας του έτους 2000 όσον αφορά στη διαπίστωση ανάγκης χάραξης οριογραμμής παραλίας, η οποία (αιτιολογία) περιορίζεται στην επανάληψη της διατύπωσης του νόμου, χωρίς να παραθέτει κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο ως προς τη μορφολογία της επίδικης περιοχής, που να δικαιολογεί την ανάγκη καθορισμού ζώνης παραλίας στο συγκεκριμένο, κρίσιμο για την Ιδιοκτησία των αιτούντων, σημείο, όπως όφειλε, πολύ περισσότερο δε καθόσον, στην προκειμένη περίπτωση, υπήρχε παλαιότερος καθορισμός του έτους 1960, δυνάμει του οποίου τα ανακατασκευασθέντα επίμαχα κτίσματα τοποθετούνταν εκτός παραλίας. Εξάλλου, η αδυναμία της Διοίκησης να διακριβώσει την εγκυρότητα του προσκομισθέντος από τους αιτούντες τοπογραφικού διαγράμματος, με βάση το τοπογραφικό διάγραμμα του καθορισμού του 1968, κατ' επίκληση, μάλιστα, της δικής της παραλείψεως να αποστείλει το διάγραμμα αυτό προς δημοσίευση στο οικείο ΦΕΚ, δεν δύναται να αποβεί σε βάρος των διοικουμένων που το επικαλούνται προς απόδειξη των εννόμων συμφερόντων και δικαιωμάτων τους. Για όλους τους ανωτέρω λόγους, η παράλειψη της Διοίκησης να αποφανθεί επί της αιτήσεως των αιτούντων ως προς τον επανακαθορισμό ζώνης παραλίας είναι μη νόμιμη και πρέπει να ακυρωθεί, η

υπόθεση δε πρέπει να αναπεμφθεί στη Διοίκηση, ώστε να διαλάβει ρητή και αιτιολογημένη κρίση για την ανάγκη καθορισμού οριογραμμής παραλίας μεταξύ των κρίσιμων, όσον αφορά την ιδιοκτησία των αιτούντων, σημείων.

Πρόεδρος: *Ι. Μαντζουράνης*

Εισηγητής: *Θ. Ζιάμου*

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.